Lietas Nr. C34058014
Lietas arhīva Nr. C-0580-14/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Saldū 2014.gada 21.novembrī

Saldus rajona tiesas tiesnese Selga Lapejeva rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

Prasītāja/pers. A/ cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka /pers. B/ ir /datums/dzimušās meitas /pers. C/ tēvs. Pēc bērna piedzimšanas puses nodzīvojušas kopā tikai apmēram piecus mēnešus. Uzsākot šķirto dzīvi, atbildētājs sākotnēji labprātīgi veicis maksājumus bērna uzturam, bet tad pārtraucis, uzskatot, ka bērna uzturēšana ir tikai prasītājas pienākums. Tāpēc prasītāja vērsusies tiesā ar prasības pieteikumu par uzturlīdzekļu piedziņu no atbildētāja.

Lūdz piedzīt no atbildētāja /pers. B/ par labu prasītājai /pers. A/ uzturlīdzekļus /datums/dzimušās meitas /pers. C/ uzturam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai un 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz bērna pilngadībai. Spriedumu daļā par uzturlīdzekļu piedziņu lūdz izpildīt nekavējoties.

Prasība celta uz Civillikuma 177. un 179.panta, 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" pamatiem.

Atbildētājs/pers. B/ tiesas nosūtītos dokumentus deklarētajā dzīvesvietā nav saņēmis, kas neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Pie šādiem apstākļiem tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1}panta otro daļu prezumē, ka atbildētājam par lietas izskatīšanu ir paziņots.

Apstāklis, ka atbildētājs nav iesniedzis paskaidrojumu par prasību, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otro daļu nav uzskatāms par šķērsli sprieduma taisīšanai lietā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmajā daļā noteiktajai kārtībai civillieta /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu tiek izskatīta rakstveida procesā, jo puses nav lūgušas lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Motīvu daļa

Novērtējusi rakstveida pierādījumus lietā, tiesa atzīst, ka /pers. A/ maza apmēra prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

No lietā esošās dzimšanas apliecības kopijas (lietas 8.lapa) redzams, ka puses ir nepilngadīgās /datums/dzimušās meitas /pers. C/ vecāki.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa paredz, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Atbilstoši Iedzīvotāju reģistra informācijai (lietas 9.,10.lapa) pušu nepilngadīgās /datums/dzimušās meitas /pers. C/ dzīvesvieta deklarēta kopā ar prasītāju, līdz ar to ir dibināts pamats izdarīt secinājumu, ka prasītāja realizē bērna aprūpi un uzraudzību un ir tiesīga saņemt no atbildētāja līdzekļus bērna uzturam.

Civillikuma 179.panta piektā daļa paredz, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru ir piemērojami 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punkta nosacījumi, kas paredz katra vecāka pienākumu katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai 25% apmērā, bet no 7 gadu vecuma līdz 18 gadu vecumam 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" minimālā mēneša darba alga no 2014.gada 1.janvāra valstī ir noteikta 320 *euro* apmērā, līdz ar ko minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem bērniem līdz 7 gadu vecumam ir 80 *euro*, bet no 7 gadu vecuma līdz pilngadībai ir attiecīgi 96 *euro* mēnesī.

Saskaņā ar 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" minimālā mēneša darba alga no 2014.gada 1.janvāra valstī ir noteikta 320 *euro* apmērā, līdz ar ko minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem bērniem līdz 7 gadu vecumam ir 80 *euro*, bet no 7 gadu vecuma līdz pilngadībai ir attiecīgi 96 *euro* mēnesī.

Uzturdošanas pienākums ir absolūts, un likumdevējs Civillikuma 179.panta piektajā daļā nosakot vecāku pienākumu nodrošināt bērnam iztikas līdzekļus minimālajā apmērā, nav paredzējis vecāka atbrīvošanu no nepilngadīgā bērna uzturēšanas pienākuma gadījumā, ja vecāks nav to spējīgs pildīt.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai ir piedzenami uzturlīdzekļi /datums/dzimušās meitas /pers. C/ uzturam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz bērna pilngadībai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi.

Uzturlīdzekļi tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (*skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr.SKC-556*), piedzenami no 2014.gada 21.augusta, kad tiesā celta prasība par uzturlīdzekļu piedziņu, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Tā kā prasītāja no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, iesniedzot tiesā prasību par uzturlīdzekļu piedziņu, atbrīvota saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, no atbildētāja par labu valstij, atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmajai daļai, piedzenami

tiesas izdevumi - valsts nodeva 144,00 EUR, kas aprēķināta Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.a.apakšpunktā, 35.panta pirmās daļas 3.punktā paredzētajā kārtībā no uzturlīdzekļu maksājumu kopējās summas par vienu gadu, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu piegādi un izsniegšanu pusēm 4,69 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, taisot spriedumu, tiesa spriedumā nosaka sprieduma daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu termiņu labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa par pamatotu un apmierināmu atzīst prasītājas lūgumu daļā par nekavējošas sprieduma izpildes noteikšanu tiesas sprieduma daļā par uzturlīdzekļu piedziņu, jo šādu iespēju paredz Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punkts.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu un 97.pantu, tiesa

n o s p r i e d a

/pers. A/ maza apmēra prasību par uzturlīdzekļu piedziņu apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus /datums/dzimušās meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 25% (divdesmit piecu procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot ar 2014.gada 21.augustu līdz bērna 7 (septiņu) gadu vecuma sasniegšanai, un 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot ar bērna 7 (septiņu) gadu vecuma sasniegšanu līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos tiesas izdevumus - valsts nodevu 144,00 EUR (viens simts četrdesmit četrus *euro* 00 centus) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,69 EUR (četrus *euro* 69 centus).

Noteikt /pers. B/ tiesas sprieduma daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu termiņu no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Saldus rajona tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2014.gada 21.novembrī.

Tiesnese S. Lapejeva